

Stanowisko ZNSSK w Polsce w sprawie redukcji liczby godzin języka polskiego na Białorusi

Zarząd Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce niniejszym stanowiskiem pragnie wyrazić swoją solidarność z Polakami na Białorusi, którym nauka języka polskiego zostanie ograniczona do jednej godziny tygodniowo w szkołach publicznych, w których do tej pory język polski był językiem nauczania. Istnienie takich szkół na Białorusi mniejszość niemiecka w Polsce podawała wielokrotnie jako przykład właściwie rozumianej i w duchu Europejskiej Karty Języków Regionalnych i Mniejszościowych realizowanej oświaty dla autochtonicznej mniejszości narodowej, gdyż w polskim systemie oświaty analogiczne szkoły dla autochtonicznej mniejszości niemieckiej nadal nie istnieją. Dlatego zamiar praktycznej likwidacji tych szkół i przekształcenia ich w szkoły z rosyjskim językiem nauczania i dodatkową zaledwie jedną godziną tygodniowo języka i literatury polskiej uważamy za dramatyczny regres oświaty mniejszościowej na Białorusi i będziemy wspierać Polaków w każdej możliwej formie zmierzającej do utrzymania dotychczasowego, wysokiego poziomu tej oświaty. Zgadza się z oświadczeniem polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych z 8.04.2022, w którym czytamy: „Działanie to jest sprzeczne z umowami i zobowiązaniami międzynarodowymi Białorusi, godzi bowiem w niezbywalne prawo mniejszości polskiej do zachowania tożsamości kulturowej oraz nauki języka narodowego i w języku narodowym”.

Rozumiemy to oburzenie, rozgoryczenie i obawy o związaną z oświatą tożsamość narodową Polaków na Białorusi tym bardziej, że także autochtoniczna społeczność niemiecka w Polsce ma zostać dotknięta drastycznym zmniejszeniem liczby godzin języka niemieckiego do zaledwie jednej w tygodniu w wyniku rozporządzenia MEiN, które ma obowiązywać od 1.09 br. Podzielamy przekonanie, że ukrytym celem pogarszania oświaty mniejszościowej jest dążenie do szybszej asymilacji autochtonicznych mniejszości narodowych, co narusza prawa człowieka i godność członków mniejszości narodowych bez względu na kraj, w którym mieszkają.

Stając po stronie Polaków na Białorusi wzywamy władze obydwu krajów do rezygnacji z zapowiedzianych kroków, pogarszających oświatę dostępną dla Polaków na Białorusi i Niemców w Polsce i uważamy, że w obydwu krajach jeszcze jest czas na to, by bez szkody dla systemu to uczynić. Cieszymy się, że: „Ministerstwo Spraw Zagranicznych uznaje akcję prowadzoną przeciw oświacie mniejszości polskiej na Białorusi za niedopuszczalne łamanie prawa międzynarodowego” i mamy nadzieję, że jest to zdanie całego rządu RP wraz z MEiN. Wysiłki właściwych ministerstw radzimy skierować na drogę niezbędnej poprawy nauczania języków mniejszościowych, co będzie służyć utrzymaniu bogactwa wielokulturowości, wartości europejskich oraz pielęgnowaniu praw człowieka.

Bernard Gaida
Przewodniczący Zarządu ZNSSK w Polsce

Opole, dnia 11 kwietnia 2022r.